

Miquel Siguan, investit doctor *honoris causa*

La UAB va investir doctor *honoris causa* Miquel Siguan, el principal impulsor dels estudis de Psicologia a Espanya. **PÀG. 2**

PRESENTAT EL LLIBRE BLANC

Les universitats públiques catalanes van presentar, el 12 de juny, el *Llibre blanc de la Universitat de Catalunya*. A l'acte, van ser-hi presents el president de la Generalitat, José Montilla, i la ministra Cristina Garmendia. **PÀG. 3**

NOVA EDICIÓ DEL CAMPUS ÍTACA

Enguany, l'Autònoma torna a organitzar el Programa Campus Ítaca, una iniciativa per engrescar els joves alumnes d'ESO a continuar estudiant a la universitat evitant que s'interposin les barreres socials que els poden afectar. **PÀG. 7**

L'UNIVERS ÉS MÉS TRANSPARENT

Investigadors de la UAB han participat en un treball del telescopi MAGIC en què s'ha detectat l'emissió de raigs gamma més llunyana mai observada, fet que fa pensar que l'Univers és més transparent del que es pensava fins ara. **PÀG. 9**

Miquel Siguan, investit doctor *honoris causa*

L'Autònoma honora el principal impulsor dels estudis de psicologia

► En la presentació del doctorand, Josep M. Blanch i Ribas va destacar les virtuts acadèmiques de Siguan

Miquel Siguan, professor emèrit de la Universitat de Barcelona, va ser investit doctor *honoris causa*, el 30 de juny, a la Universitat Autònoma de Barcelona. El professor Josep M. Blanch i Ribas, del Departament de Psicologia Social, va fer la presentació del doctorand, nascut a Barcelona fa noranta anys i que en fa quaranta que contribueix decisivament a la institucionalització de la psicologia com a disciplina, com a professió i com a carrera universitària. Blanch va fer la síntesi biogràfica de Siguan i en va remarcar les virtuts acadèmiques i la vàlua científica.

Siguan va viure la Guerra Civil i va relatar la seva experiència a *La guerra als 20 anys*. Va dirigir una escola nocturna de formació professional després de llicenciar-se en Filosofia i Lletres. Va estudiar Psicologia Industrial a la London School of Economics. El 1961 va obtenir la càtedra de Psicologia a la UB i va dirigir el primer Departament de Psicologia fins que es va crear la Facultat de Psicologia.

Ha escrit 26 llibres sobre psicologia científica, nombrosos capítols de llibres i

El rector va destacar la lluita de Siguan durant el franquisme, un exemple per a les generacions posteriors.

una amplíssima sèrie d'articles en els mitjans de comunicació. Siguan ha estat investit doctor *honoris causa* per les universitats de Ginebra, de Sevilla i del País Basc i és considerat el psicòleg que s'ha interessat per més temes i que ha obert més línies de recerca a Espanya. El seus camps de treball més significatius han estat l'estudi del llenguatge infantil i les diferents modalitats del contacte de llengües i l'estudi de les situacions bilingües.

El rector, Lluís Ferrer, va manifestar que l'actitud de la UAB de nomenar doctors

honoris causa persones que mereixen un reconeixement per la seva tasca educadora i científica també té un component de la defensa d'uns determinats valors de solidaritat i compromís que poden servir d'exemple per als joves estudiants. En aquest sentit, el reconeixement a l'obra i a la vida del professor Siguan, incorporant-lo al claustre de la UAB, és motiu d'orgull i de satisfacció per a tota la comunitat universitària.

Ferrer també va destacar que aquest era el primer nomenament de doctor *honoris causa* a proposta de la Facultat de Psicologia. El rector va remarcar la lluita del professor Siguan sota la universitat franquista i com el seu exemple ha servit a generacions posteriors. La llarga trajectòria del professor Siguan es reflecteix amb la direcció de 80 tesis doctorals i amb la publicació de 68 llibres i els nombrosos articles publicats als mitjans de comunicació.

La cloenda del solemne acte acadèmic, en què van ser-hi presents nombrosos deixebles així com professors i degans de moltes facultats de Psicologia de tot Espanya, es va fer després de les paraules del rector, amb la interpretació del *Gaudeamus igitur* pel Cor de la UAB i els assistents l'acte.

Un sector amb un creixement constant

El nou membre del Claustre de la UAB va dir en el seu parlament que se sentia com a casa, envoltat d'antics company i d'antics alumnes convertits ja en antics amics. Va explicar com va iniciar la creació dels estudis de Psicologia a la UB i com, de manera inesperada, el nombre d'alumnes de l'especialitat de Psicologia va superar el nombre d'alumnes de totes les altres especialitats juntes de Filosofia i Lletres, la qual cosa va fer que la secció de Psicologia esdevingués una facultat independent.

«El meu temor era que el creixement incontrotat podia produir molta desocupació amb el desprestigi corresponent per a la nova carrera.

Els meus temors no es van complir i, des del començament, el nombre i les diversitats dels llocs de treball oferts als psicòlegs no ha deixat de créixer, igual com també ha crescut el nombre de persones disposades a cercar l'assessorament i l'ajut d'un psicòleg professional», va manifestar Miquel Siguan.

El professor Siguan va remarcar que, actualment, les normes socials que regulen el comportament dels individus són molt més vagues i la pressió per seguir-les és molt més laxa. Així, el marge de llibertat de cada individu és molt més gran, però també és més gran la impressió d'aïllament i d'inseguretat.

Les universitats públiques posen en marxa el *Llibre blanc de la universitat de Catalunya*

► Es tracta d'una guia comuna sobre les reformes necessàries per als propers anys als centres universitaris

El 12 de juny es va presentar a Barcelona el *Llibre blanc de la universitat de Catalunya. Estratègies i projectes per a la universitat catalana*. A l'acte, van ser-hi presents el president de la Generalitat, José Montilla, la ministra de Ciència i Innovació, Cristina Garmendia, i els rectors de les universitats públiques catalanes. El *Llibre blanc* neix de la voluntat d'aquestes universitats de situar l'educació superior i la recerca al centre de les prioritats del país. Les universitats són cridades a desenvolupar un paper estratègic en la nova societat del coneixement mitjançant la formació universitària, la recerca científica i el progrés social.

L'ACUP considera el moment actual, marcat per la globalització de la societat i l'economia, idoni per confeccionar aquest llibre blanc, ja que, a més, les universitats europees estan immerses en el desenvolupament de l'espai europeu d'ensenyament superior (EEES) i l'àrea europea de recerca. El *Llibre blanc* és una guia de les universitats públiques catalanes per treballar conjuntament en aquest procés de reformes amb garanties d'èxit.

Un cop elaborat i presentat, es vol dur a terme un debat entre la comunitat universitària de Catalunya i de l'Estat, així com també disposar de les aportacions de les institucions públiques i d'entitats

El *Llibre blanc* defensa l'autonomia universitària.

del sector empresarial, social i cultural de Catalunya i del conjunt d'Espanya.

El *Llibre blanc* defineix un projecte de futur per a les universitats públiques catalanes. Aquest projecte s'anomena Universitat de Catalunya i consisteix en un sistema universitari cohesionat, equilibrat territorialment, coordinat, amb projecció comuna i amb perfils institucionals singulars i complementaris.

La Universitat de Catalunya acull una de les comunitats universitàries més grans del sud d'Europa: més de 250.000 estudiants i uns 14.000 professors i 7.000 professionals d'administració i serveis, a més d'una àmplia oferta d'estudis i de nombrosos grups de recerca de referència en l'àmbit europeu i internacional.

La nova universitat que proposa el *Llibre blanc* es concreta en sis grans aspectes de model universitari i quatre grans aspectes instrumentals, necessaris per assentar aquest model.

Pel que fa al model, es defineix que la universitat ha d'estar més compromesa amb la societat, amb els valors democràtics i amb la cultura catalana. La formació que ofereix ha de ser d'alta qualitat, centrada en els estudiants i integrada en l'EEES. El *Llibre blanc* defensa una universitat amb una vocació global i «intensiva» en recerca, que se situï al centre del sistema científic, tecnològic i cultural i que sigui un motor de desenvolupament, d'innovació i de benestar. Ha de ser, també, una universitat que generi equitat i oportunitats de progrés.

QUATRE ASPECTES INSTRUMENTALS

Els quatre aspectes instrumentals que han de permetre construir aquest nou model són unes polítiques de personal àgils que fomentin el talent i la confiança; una àmplia autonomia institucional i un sistema eficaç de rendició de comptes; un bon sistema de govern i una gestió eficient; i un model de finançament basat en objectius i projectes.

A partir d'aquestes idees, el *Llibre blanc* descriu 64 estratègies i 73 projectes que es volen desplegar en els pròxims anys per construir aquesta nova universitat a curt i mitjà termini.

Un cop presentat el *Llibre blanc*, s'ha obert un període de consulta pública. Els interessats a participar-hi poden enviar propostes i opinions fins al 31 d'octubre a l'adreça llibreblanc@acup.cat. Posteriorment, l'ACUP elaborarà i publicarà un informe sobre els resultats de la consulta. Podeu consultar el *Llibre blanc* al web www.acup.cat.

Presentació dels resultats del tercer estudi d'inserció laboral

L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya va presentar, el dia 20 de juny passat, els resultats del seu tercer estudi d'inserció laboral dels graduats de les universitats catalanes. El president de l'Agència, Antoni Serra Ramoneda, i el director d'aquesta, Javier Barà Temes, van donar a conèixer les dades més rellevants de l'enquesta acompanyats per la vicerectora d'Afers Acadèmics de la UAB, Maria Dolors Riba,

i pel president del Consell Social de la UB, Joaquim Coello Brufau.

Segons l'estudi, tres anys després de la seva graduació, el 93,5 % dels enquestats treballen. El 88 % dels ocupats ho fan a temps complet i l'atur afecta el 3 % dels graduats. D'altra banda, els graduats valoren amb un 5,5 sobre 7 la seva satisfacció general amb la feina actual.

Dels diferents aspectes de la feina, en destaquen com a més satisfactori el con-

tingut de la feina. En canvi, entre els aspectes menys satisfactoris, els enquestats han destacat la utilitat dels coneixements. Quant als estudis cursats, el 74 % dels enquestats tornarien a triar els mateixos si haguessin de començar de nou.

El tercer estudi d'inserció laboral dels graduats de les universitats catalanes s'ha dut a terme per encàrrec dels consells socials de les set universitats públiques de Catalunya.

S'aprova el nou pla d'acció per a la igualtat de sexes

► El pla inclou trenta-sis mesures diferents –agrupades en quatre eixos– que es desenvoluparan fins al 2012

El Consell de Govern del 9 de juny passat va aprovar el segon pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la UAB per al quadrienni 2008-2012. Un seguit de canvis produïts en el marc legal de l'Estat espanyol han fet legitimar encara més la iniciativa que va tenir la UAB l'any 2006 d'aprovar un pla d'igualtat, el primer desenvolupat per una universitat catalana. Aquest segon pla es compon de trenta-sis mesures diferents dividides en quatre eixos: visibilització del sexisme, sensibilització i creació d'un estat d'opinió; accés en igualtat de condicions del treball i la promoció professional; organització de les condicions del treball amb perspectiva de gènere; promoció de la perspectiva de gènere en els continguts de l'ensenyament i la recerca; i representació equilibrada en els diferents òrgans i nivells de presa de decisions.

El PDI és el col·lectiu amb una desigualtat més evident.

Entre les diferents mesures, destaca la de, en igualtat de condicions, incentivar la contractació o el canvi de categoria del professorat que representi el sexe infra-representat, i la de prioritzar, en l'adjudicació del contracte, aquelles ofertes d'empreses licitadores que en situació d'empat disposin d'un pla d'igualtat home-dona. Una altra mesura és difondre els resultats de les recerques amb orientació de gènere i afavorir la publicació de materials per a la docència que tinguin en compte la perspectiva de gènere. També inclou fer un estudi exploratori per tal de detectar els obstacles subjectius i objectius que frenen la incorporació de les dones als

òrgans de presa de decisió, amb la finalitat de proposar mesures encaminades a superar-los.

El nou pla fa primer un diagnòstic de la situació que es viu a la UAB, en què es fa palesa la situació desigual de les dones a la Universitat, i constata que aquest no és un problema que es pugui resoldre a curt termini, tot i que la tendència apunta cap a un equilibri creixent entre tots dos sexes. Cal destacar que la UAB es troba en un moment de renovació del personal acadèmic i d'administració i serveis, motiu pel qual es considera especialment important l'aplicació del compromís amb la igualtat.

Així, es veu que el personal acadèmic és el col·lectiu on la desigualtat entre dones i homes és més evident. El 2007, quant al PDI, per 1.286 dones hi havia 2.064 homes. En el cas del PAS, la presència de dones és relativament més elevada, sobretot entre el personal funcionari, que supera el 50 %. Entre l'alumnat es manté una sobrerrepresentació de dones a tots els àmbits, excepte en el de les tecnologies: el curs 2006/2007, per 18.605 dones hi havia 11.809 homes.

PREMIS

Premi Miguel de Unamuno per a dos professors de Lletres

Els professors Pere Ballart i Jordi Julià, del Departament de Filologia Espanyola, han estat els guanyadors del Premio de Ensayo Miguel de Unamuno, que concedeix l'Ajuntament de Bilbao. L'obra guardonada, *Sobre islas y penínsulas. Ensayos de teoría de la literatura y literatura comparada*, és un assaig dedicat a l'estudi de la literatura des de la perspectiva de dues disciplines investigadores que s'han desenvolupat al llarg dels últims dos-cents cinquanta anys, i que constitueixen (juntament amb la història de la literatura) les aproximacions més modernes a l'explicació d'aquells textos que consumim habitualment com a literatura.

Guardonat un treball del Programa Campus Ítaca

El Programa Campus Ítaca ha estat guardonat amb el Premi Barcelona de Seguretat Viària Memorial M. Àngels Jiménez d'enguany, que atorga l'Ajuntament de Barcelona amb el RACC, la P(A)T i AXA. El treball guanyador ha estat *Materials per fer camí. Una aproximació interdisciplinària a la mobilitat*, un conjunt de materials innovadors que procuren acostar el tema de la mobilitat als estudiants que participen en el Campus Ítaca. El treball inclou propostes que van des d'un judici al voltant d'un accident de trànsit fins a una recerca sobre les velocitats dels vehicles que circulen pel campus i les seves conseqüències penals.

Andreu Domingo, finalista del Premio Anagrama

El sotsdirector del Centre d'Estudis Demogràfics i professor del Departament de Geografia, Andreu Domingo, ha estat finalista del 36è Premio Anagrama de Ensayo amb l'obra *Descenso literario a los infiernos demográficos. Distopía y población*. El seu ampli coneixement de les migracions internacionals va donar peu a aquesta obra, que es va reforçar amb una investigació sobre literatura centrada en la demografia, pertanyent tota ella al gènere de les distòpies. El professor Domingo és llicenciat en Filosofia i Lletres i doctor en Sociologia. Investiga la immigració internacional, l'educació i la formació de capital humà.

L'Hospital Clínic Veterinari estrena noves instal·lacions per a l'atenció a animals petits

► L'ampliació del centre incrementa el nombre i la qualitat dels serveis que s'hi ofereixen des de fa 18 anys

El 27 de juny, es van inaugurar les noves instal·lacions de l'Hospital Clínic Veterinari (HCV) en el decurs d'un acte oficial en el qual van intervenir el director general d'Universitats de la Generalitat, Joan Majó; el rector, Lluís Ferrer; el degà de la Facultat de Veterinària, Manel López Béjar; la responsable de l'Hospital, Berta Juanola; i l'alcalde de Cerdanyola del Vallès, Antoni Morral, entre d'altres.

Aquesta ha estat la primera remodelació de l'HCV després de divuit anys de funcionament continuat a través dels quals s'ha incrementat el nombre i la qualitat dels serveis fins a poder oferir les setze especialitats actuals. Aquesta remodelació consisteix en un nou edifici en què s'han ubicat les consultes, l'hospitalització i els quiròfans destinats a animals petits, així com també diversos espais administratius.

En un futur pròxim s'iniciarà una segona fase en què es construïran noves dependències per acollir la Unitat Equina i es remodelaran espais existents per ubicar-hi els nous serveis de Diagnòstic per

En una segona fase es faran nous espais per als serveis de Diagnòstic per la Imatge, Fisioteràpia i Rehabilitació

la Imatge i Fisioteràpia i Rehabilitació. A més, és prevista la construcció d'un edifici on s'instal·larà la primera bomba de cobalt d'ús veterinari de l'Estat per poder fer tractaments de radioteràpia externa d'alt voltatge.

Des de la seva creació el 1990, l'HCV ha tingut objectius molt clars: la difusió de l'excel·lència mèdica entre la professió clínic veterinaària per millorar la salut i el benestar dels animals de companyia a la nostra societat. Aquesta missió es fonamenta en tres grans eixos: el primer, donar suport docent a la Facultat de Veterinària a través dels seus programes de formació de veterinaris interns i resi-

Joan Majó, Antoni Morral, Berta Juanola, Manel López, Dídac Segura i Lluís Ferrer, a l'acte d'inauguració de l'edifici.

A la inauguració es va poder visitar el nou edifici.

Vista de l'exterior de les noves instal·lacions.

dents; el segon, donar suport a la recerca feta a la Facultat de Veterinària, a altres universitats catalanes i a empreses privades; i tercer, oferir un servei de suport mèdic integral al col·lectiu professional clínic veterinari basat en els principis de rigor científics, entre d'altres. Cada any, a l'HCV s'examinen uns tretze mil pacients.

L'HCV es divideix en diferents serveis, un per especialitat. Els usuaris hi arriben de tot Catalunya i també de la resta de l'Estat amb els seus gossos, gats, cavalls, ocells i molts més animals amb problemes de salut que necessiten serveis especials. S'hi ofereix un ampli ventall de serveis, des d'exàmens físics rutinaris fins a diagnòstics mèdics complets, cures intensives, atenció d'urgències i procediments de cirurgia major.

Cada any, més de cinc-cents centres veterinaris decideixen remetre algun cas a l'HCV, fonamentalment per coneixe-

ment capdavanter, ja que cap altre centre espanyol, i molt pocs a Europa, tenen un planter de prop de setanta veterinaris; per l'atenció permanent al pacient, 24 hores al dia, 365 dies l'any, perquè els diferents serveis estan organitzats per garantir la millor atenció, sempre supervisada per un especialista de guàrdia; i per la implicació amb l'aprenentatge continuat del professional clínic veterinari, ja que s'intenta que cada cas referit sigui una experiència d'aprenentatge per al veterinari referent.

A més, molts dels serveis ofereixen estades professionals per fer possible aquesta difusió del coneixement. L'equipament i el grau d'especialització dels seus veterinaris fan de l'HCV un centre pioner a Espanya i amb la clara vocació de donar suport a la resta de veterinaris oferint un ampli servei de referència i segones opinions.

L'Índex UAB d'Activitat Turística 2008 indica que el sector pateix una clara situació d'estancament

► El mercat català creix un 0,2 % respecte al 2007 i mostra una desacceleració més intensa que l'espanyol

L'Índex UAB d'Activitat Turística mostra un increment de l'activitat turística estrangera a Catalunya del 0,2 % per al 2008, la qual cosa confirma una conjuntura de clar estancament. Catalunya continuarà sent la comunitat autònoma que rebrà més turistes estrangers –16,4 milions el 2007–, però el gruix dels seus mercats principals –Alemanya, Itàlia, el Regne Unit, Bèlgica i Holanda– perden força.

Les previsions per al 2008 auguren un increment en el nombre de turistes estrangers del 2,7 %, combinat novament amb una reducció de les estades mitjanes de gairebé un 4 %. La despesa mitjana diària, no obstant això, es preveu que augmentarà en un lleuger 1,3 %.

La desacceleració al conjunt d'Espanya és menys intensa que a Catalunya. El 2008, segons es preveu, se superaran els seixanta milions de turistes estrangers, un creixement del 2,3 % respecte al 2007. Tots els grans mercats emissors individualitzats mostrarien ascensos, sobretot en el

Evolució de l'Índex UAB

Creixement de la previsió de l'Índex UAB, component estranger (2003-08)

2003:	-4,3 %	2006:	2,2 %
2004:	4,3 %	2007:	0,8 %
2005:	4,4 %	2008:	0,2 %

Elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció General de Turisme (Generalitat de Catalunya)

cas italià i portuguès. En termes de pernoctacions hoteleres, l'increment previst és de l'1,8 %, inferior al d'anys anteriors.

Tot i el creixement lleu, el problema continua sent la reduïda translació en despesa real i, per tant, en activitat turística. Les previsions, en aquest sentit, apunten a un augment de la despesa real del turisme estranger a Espanya de l'1,2 %, que, combinat amb l'ascens del nombre de turistes, produirien una nova reducció de l'1,1 % en la despesa per turista real pel que fa al mercat estranger, en línia amb la de l'any anterior.

L'Índex UAB enguany té dues novetats. Una és l'anàlisi comparativa i sectorial sobre la intensitat de la generació d'ocupació del turisme a Espanya els últims

anys. Aquest estudi, a més de desmitificar l'elasticitat del sector, mostra que el 10 % del creixement mitjà de l'ocupació global a l'Estat –del 3,2 % entre els anys 2000 i 2005– s'atribueix al turisme, i són les illes Balears i les Canàries les comunitats autònomes amb un percentatge de contribució més alt: al voltant del 15 %.

L'altra novetat és una anàlisi sobre la concentració temporal de la demanda turística a Espanya i les seves comunitats autònomes, un fenomen conegut com a estacionalitat i que constitueix un dels aspectes definitoris del sector. Com a indicador de demanda turística, s'han emprat les pernoctacions hoteleres en el període 1999-2005. Les conclusions són un cert enquistament del grau de concentració temporal de la demanda, la divergència entre comunitats autònomes –els arxipèlags són, de nou, els que reflecteixen una concentració més gran– i la correlació positiva entre concentració temporal i creixement de la demanda.

L'Índex UAB d'Activitat Turística ha estat elaborat per un equip de professors, investigadors i col·laboradors de l'Àrea d'Economia Aplicada i Gestió Empresarial de l'Escola Universitària de Turisme i de Direcció Hotelera de la UAB, dirigit per l'economista Juan Antonio Duro.

Carme Casablanques, Joan Carbonell i Jaume Pujol, a l'acte d'inauguració de l'Àbac.

Inauguració de l'Àbac a Sabadell

El 28 de maig va tenir lloc la inauguració de l'Àbac, una escultura dissenyada amb motiu de l'Any de la Computació ubicada a l'exterior de l'edifici de les escoles universitàries de Sabadell de la UAB. A l'acte, van ser-hi presents Joan Carbonell, vicerector d'Estudis i de Cultura; Jaume Pujol, director de l'EU d'Informàtica; i Carme Casablanques, directora de l'EU d'Estudis Empresarials.

Aquesta escultura ha estat realitzada per Joan Bataller, de Serralleries Bataller. L'acte va posar el punt final a les activitats de l'Any de la Computació i va coincidir amb la celebració de la Festa de la Primavera, que organitzen els estudiants de les escoles universitàries de Sabadell.

Campus Ítaca: treballar per trencar les barreres socials

Els estudiants fan pràctiques als laboratoris de la UAB.

També s'hi duen a terme debats i xerrades.

► **L'objectiu és incentivar els nois amb bons resultats als instituts a continuar estudiant a la universitat**

Enguany ha tornat el Campus Ítaca, una iniciativa de la UAB perquè els joves d'ESO que han demostrat capacitat per estudiar continuïn amb estudis postobligatoris, tot i que el seu entorn familiar o social faci que en principi no se sentin atrets cap a aquesta opció. «Les barreres que es troben els alumnes també són socials i el Campus contribueix a trencar-les», afirma la coordinadora del Campus Ítaca, Pilar García, alhora que explica que un repte important per a la Universitat és incloure-hi tothom qui pugui estudiar.

De fet, l'objectiu del Campus és incentivar aquells nois i noies amb bons resultats acadèmics a continuar amb un estudi postobligatori. Segons García, sovint aquests alumnes es troben amb el fet que, pel seu entorn familiar o social o bé per altres motius, no estudien més en acabar l'etapa obligatòria. La coordinadora del Campus afirma: «Per als estudiants, la universitat és molt llunyana perquè no tenen cap referent proper a l'entorn que hi hagi anat i nosaltres el que fem és fer-los perdre la por».

I és que els estudiants que passen pel Campus Ítaca, tot i les seves bones qualificacions acadèmiques, se senten desmotivats amb vista al futur. És el cas de la Dessiré Heredia, de Badia del Vallès, qui reconeix que abans de passar per Ítaca no tenia ganes d'estudiar després de l'ESO. Els motius que dona són que la forma de fer classes i d'aprendre als centres de secundària no l'atreia gens. «Aquí ens

ensenyen a estudiar d'una altra manera», diu. Pilar García explica aquesta «altra manera» d'aprendre: «Nosaltres els proposem un problema, que pot ser més o menys complicat, i ells l'han de resoldre; es tracta que aprenguin aplicant els seus coneixements». Amb aquesta pràctica, segons la coordinadora, els alumnes adquireixen també habilitats de comunicació, sigui de manera escrita o oral, ja que també aprenen a argumentar.

A més, els nois i noies del Campus han de fer un projecte que exposaran a la sessió de comiat. Els temes van des de «Fer un programa de ràdio» fins a «Aliments i ciència en acció». Així aprofiten l'espai universitari i els seus mitjans per fer experiments que als instituts haurien estat més complicats. Com diu Gerard Gallès, de Sabadell, Ítaca també és «tenir noves experiències, com ara tocar uns ovaris de vaca».

Segons dades facilitades per García, més del 90 % dels estudiants que hi van continuen la seva educació després de l'ESO, sigui anant a la universitat o fent cursos de grau superior. Les claus d'aquest èxit són les experiències que hi viuen els joves i el fet de perdre la por a la universitat.

Però una altra clau és la motivació que es dona als alumnes. Segons la coordinadora, les famílies diuen que, quan tornen a casa, expliquen què han fet i què han après al Campus, «una cosa que potser feia anys que no feien». A més, les escoles afirmen que hi ha un canvi molt positiu en els joves, ja que tornen amb ganes d'aprendre i poder arribar a la fita de continuar els estudis. Dessiré Heredia reconeix que, després de la seva experiència a Ítaca, està més motivada per fer uns estudis postobligatoris.

BREUS

C. Ferré, C. Gayà i A. Tous reben ajuts per a la recerca

Les professores de la Facultat de Ciències de la Comunicació Carme Ferré Pavia, Catalina Gayà Morlà i Anna Tous Roviroso han rebut, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), diferents ajuts a la recerca en comunicació. Ferré i Gayà van presentar una recerca sobre infoentreteniment i la percepció ciutadana de la política: el cas de *Polònia*. I Anna Tous ha rebut suport per a la recerca «Usos i actituds juvenils davant les noves finestres audiovisuals. Alfabetització audiovisual». Es dona el cas que Ferré ja va rebre, l'any 1999, el Premi a la Investigació en Comunicació de Masses del CAC.

La UAB validarà les proves de llengua de la Generalitat

La UAB i la Generalitat de Catalunya han signat una conveni de col·laboració pel qual el Servei de Llengües de la UAB desenvoluparà un estudi sobre la fiabilitat dels correctors de les proves de català de la Generalitat. L'estudi forma part del procés d'auditoria, impulsat per l'Associació d'Avaluadors de Llengües d'Europa, en què cal demostrar, mitjançant validació empírica, que les proves compleixen els estàndards de qualitat pel que fa a viabilitat i validesa. La finalitat és analitzar les puntuacions donades per diferents correctors de les proves d'expressió escrita dels nivells intermedi i suficiència.

NOMENAMENTS

Nomenaments institucionals de professors de Dret

Tres professors de la Facultat de Dret han estat objecte, recentment, de diversos nomenaments en institucions públiques. D'una banda, Fernando Domínguez García, professor de l'Àrea de Dret Constitucional, ha estat nomenat lletrat del Parlament de Catalunya. De l'altra, Josep Gràcia Casamitjana, professor de Dret Internacional Privat, ha estat nomenat secretari general de la Cambra de Comerç de Manresa. I, per acabar, Blanca Vilà Costa, professora de Dret Internacional Privat, ha estat nomenada membre titular del tribunal qualificador per a la carrera diplomàtica i membre també de la troica que prepara la futura presidència espanyola de la Unió Europea.

L'EPSI acull un debat sobre la Llei de la dependència

El 20 de juny passat va tenir lloc, a l'Escola de Prevenció i de Seguretat Integral (EPSI) de la UAB, el II Fòrum Universitari de la Dependència, que va reunir un grup d'experts per tal d'aportar dades i coneixements i debatre sobre l'estat de la qüestió a Catalunya, on, a més de la Llei de la dependència, de caràcter estatal, recentment ha entrat en vigor la Llei de serveis socials.

A la jornada, l'eix vertebrador de la qual va ser la comparació dels models autonòmics andalusí i català en el marc de l'execució de la llei, es van posar en relleu els diferents avenços de cadascun i hi van participar representants de la UAB, de la Universitat Pablo Olavide de Sevilla, de Prodep, del Consorci de Serveis Socials de Barcelona, de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, del Consell Comarcal de l'Alt Camp i dels sindicats CCOO i UGT.

El cicle de debats vol tenir una periodicitat anual i s'ha marcat com a objectiu fer un seguiment, des de la Universitat, de l'aplicació progressiva d'aquesta llei i donar cabuda a altres temes que hi estan relacionats més enllà dels aspectes jurídics, com ara el paper dels gestors i el de les administracions. Aquesta activitat s'ha desenvolupat sota la direcció acadèmica de la doctora Maria José Feijóo Rey, professora titular de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UAB.

La UAB organitza un congrés europeu sobre comunicació

➤ La trobada s'organitza per encàrrec de l'associació ECREA i aplegarà experts provinents de 40 països.

La UAB organitzarà, el mes de novembre vinent, la Conferència Europea de Comunicació ECREA Barcelona 2008 «Polítiques de comunicació i cultura a Europa». En aquesta trobada, hi assistiran mil investigadors de la comunicació procedents de quaranta països que faran 782 aportacions acadèmiques. La conferència va ser presentada el 17 de juny per Miquel de Moragas, director de l'Incom-UAB; Anna Cros, vicerectora de Relacions Institucionals de la UAB; François Heinderyckx, president d'EUREA; i Josep Maria Blanco, degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB.

Històricament, Catalunya ha estat un país capdavanter en el respecte i la defensa de les expressions culturals com a símbol d'identitat. Amb aquesta conferència, dedicada a les «Polítiques de comunicació i cultura a Europa», Catalunya acollirà un debat acadèmic sobre els principals reptes, preocupacions i tendències de futur en l'àmbit de les polítiques de comunicació i també sobre les diverses claus d'interpretació de la cultura a l'Europa actual i la seva implicació internacional.

Es parlarà, entre altres temes, sobre la situació dels mitjans, les noves formes de regulació i de desregulació, la gestió de les convergències entre les tecnologies i les indústries culturals, les noves missions del servei públic i les polítiques de comunicació que puguin garantir la diversitat cultural i el desenvolupament a Europa.

La Conferència ECREA Barcelona 2008, impulsada per la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB, l'Institut de la Comunicació i la Fundació UAB, és un encàrrec de l'European Communication Research and Education Association (EUREA), la principal associació europea d'acadèmics de la comunicació. Té el suport del govern espanyol, de la Generalitat, de la Diputació de Barcelona, de l'Ajuntament de Barcelona i del Consell Social de la UAB.

Moragas, Cros, Heinderyckx i Blanco.

EL WEB

<http://www.univiu.org>

Ja es pot consultar per Internet el web de la Universitat Internacional de Venècia (VIU, Venice International University). És una pàgina que aglutina informació sobre la Universitat, sobre els seus programes d'estudi, els seus projectes i la seva investigació. S'hi pot consultar els projectes que la VIU duu a terme, entre els quals destaquen la Citizens iTV, un projecte de canal de TDT amb continguts públics i serveis interactius per a ciutadans i empreses; i el projecte Clima, una recerca eurasiàtica per crear una xarxa sobre canvi climàtic i desenvolupament. També hi ha un calendari amb les activitats que es faran durant el 2008. A més, incorpora notícies d'actualitat i els enllaços als webs de les universitats membres: a més de la UAB, el Boston College (EUA), la Ludwig Maximilians Universität (Alemanya), la Waseda University (Japó), etc.

L'Univers és més transparent del que es pensava

El telescopi MAGIC detecta un quàsar a una distància inesperada

MAGIC detecta raigs gamma a través dels petits flaixos de llum que produeixen en la seva interacció amb l'atmosfera.

► La descoberta ha estat publicada a *Science* i hi han participat investigadors de l'IFAE i de la UAB

El telescopi MAGIC ha descobert l'emissió de raigs gamma de molt alta energia més llunyana que s'ha detectat fins ara, provinent d'un quàsar, un forat negre supermassiu al centre d'una galàxia a més de cinc mil milions d'anys llum de nosaltres. Els científics no esperaven poder detectar aquest tipus de llum originada a una distància tan gran, per la qual cosa una de les conclusions que n'extreuen és que l'Univers és més transparent a la radiació gamma del que es pensava anteriorment. La recerca va ser publicada a l'edició del 27 de juny de la revista *Science*.

L'emissió de raigs gamma prové de la galàxia 3C 279, un quàsar que es troba a més de cinc mil milions d'anys llum de la Terra, una distància de gairebé la meitat del radi de l'Univers. La 3C 279 és un membre destacat de la família dels quàsars, que són galàxies que tenen un forat negre al centre de massa mil milions de vegades més gran que el Sol, que s'alimenta de gas i d'estrelles properes. Els

quàsars emeten llum a tota l'amplada de l'espectre electromagnètic, des d'ones de ràdio fins a raigs gamma. La major part d'aquesta emissió travessa l'Univers sense trobar cap obstacle, però part dels raigs gamma són absorbits en interaccionar amb fotons de l'anomenada «llum de fons extragalàctica». Aquesta llum de fons és llum d'estrelles i de galàxies que

s'ha anat acumulant al llarg de la història de l'Univers, i el seu estudi pot donar informació sobre les primeres estrelles que s'hi van formar.

Detectar raigs gamma d'una galàxia tan llunyana com és el cas de la 3C 279 és un fet inesperat segons les teories actuals que descriuen la llum de fons extragalàctica. Sembla que l'Univers és més transparent als raigs gamma del que es pensava fins ara, la qual cosa pot voler dir que no hi ha gaire més llum a l'Univers, a part de la que emeten les galàxies que ja han estat observades per telescopis òptics i infraroigs.

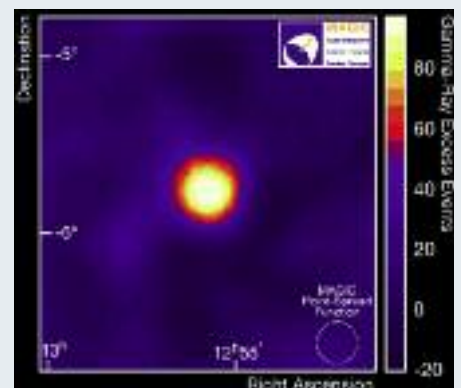
El descobriment fet per MAGIC reforça l'interès que ha suscitat últimament l'astrofísica de raigs gamma. Els raigs gamma són la llum amb més energia que mai s'ha observat. Provenen dels fenòmens més violents de l'Univers, com ara les supernoves, les explosions de raigs gamma o els quàsars, i transmeten una informació molt valuosa sobre els processos que els generen. A més, com que viatgen distàncies comparables a la mida de l'Univers, també serveixen per estudiar qüestions de física fonamental i cosmologia.

Prop de 150 investigadors participen en la descoberta

El telescopi MAGIC és fruit d'una col·laboració internacional de prop de cent cinquanta investigadors provinents d'institucions d'Espanya, Alemanya, Itàlia, Suïssa, Polònia, Finlàndia, Bulgària i els Estats Units, i està situat a l'observatori del Roque de los Muchachos, a l'illa de La Palma (Canàries). Actualment s'està acabant la construcció d'un segon telescopi MAGIC que operarà al costat de l'actual i que s'inaugurarà el setembre de 2008.

En el telescopi MAGIC participen investigadors de l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), centre de recerca adscrit a la UAB; el Grup de Física de Radiacions de la UAB; la Universitat Complutense de Madrid; la Universitat de Barcelona; l'Institut de Astrofísica de Canàries; l'Institut de Ciències de l'Espai (IEEC-CSIC) de Barcelona, amb seu a la UAB; i l'Institut de Astrofísica de Andalusia. A l'IFAE es va cons-

truir la càmera del telescopi MAGIC i hi treballen dos dels investigadors que han estudiat el quàsar 3C 279, Manel Errando i Daniel Mazin.

Imatge del quàsar 3C 279 obtinguda pel telescopi MAGIC.

Criminologia i Sistemes de Penes

► Investiga quines són les millors mesures per a la reinserció social de persones que han comès delictes

És realment la presó la manera més efectiva de combatre la delinqüència? Es poden aplicar altres alternatives per a alguns delictes? Quines són les millors mesures per a la reinserció social? A aquestes i altres qüestions relacionades amb els sistemes de penes alternatives intenta donar resposta el grup de recerca consolidat en Criminologia i Sistemes de Penes des de la seva creació, el 1995, amb l'objectiu que les seves aportacions ajudin les institucions a prendre decisions en l'àmbit judicial i penal.

Adscrit al Departament de Ciència Política i de Dret Públic i impulsat pels professors Elena Larrauri i Josep Cid, els primers treballs del grup es van centrar a estudiar sistemes que permetessin reduir la presó com a principal mesura de punició pel que fa a determinats delictes i afavorir altres sancions més constructives que permetin la reinserció social de les persones que havien delinquit.

Aquesta línia de recerca inicial ha constituït l'eix vertebrador de tots els treballs realitzats pels investigadors d'aquest grup. Fruit d'aquests estudis són dos llibres publicats sota la seva direcció: *Penas alternativas a la prisión*, de 1997, que recull la pràctica aplicada en aquest àmbit en diferents països europeus per afavorir-ne la introducció a Espanya arran la reforma del Codi Penal; i *Jueces penales y penas en España*, editat el 2002, sobre l'aplicació d'aquestes penes alter-

Els investigadors formen un dels grups d'especialistes en criminologia més prestigiosos de Catalunya.

natives a l'Estat, que va ser la primera recerca empírica en l'àmbit penal i judicial que es va fer al territori.

Els membres del grup també han desenvolupat recerques relacionades amb la reinserció i la rehabilitació de les persones un cop complerta la pena de presó, l'opinió pública sobre els sistemes de penes i les polítiques de reinserció i la penalització dels delictes de violència domèstica. Aquesta última investigació explora la justificació de les polítiques punitives en el cas dels maltractadors i ha donat lloc a la publicació, el 2007, del llibre *Criminología crítica y violencia de género*, d'Elena Larrauri.

Altres treballs realitzats pel grup aprofundeixen en alguns dels sistemes alternatius a la presó, com ara les presons obertes, la llibertat condicional, els treballs en benefici de la comunitat o el control electrònic dels delinqüents. Aquests treballs, que han estat la base d'algunes de les tesis doctorals de mem-

bres del grup, han estat dirigides a comprovar el funcionament, l'aplicació i l'efectivitat d'aquestes mesures per tal de contribuir a la millora de la seva aplicació a Catalunya i a Espanya.

La importància teòrica i pràctica de la recerca del Grup de Recerca en Criminologia i Sistema de Penes l'avalen els recursos obtinguts ininterrompudament des de la seva creació per dur-la a terme. Algunes de les institucions que hi han contribuït han estat el Ministeri d'Educació i Ciència, els departaments de Justícia i d'Universitats de la Generalitat, el Centre d'Estudis Jurídics, l'Institut de la Mujer i l'Institut Català de les Dones.

UN GRUP INTERUNIVERSITARI

Si bé els seus orígens es troben a la UAB, és un grup interuniversitari. En formen part, a més d'investigadors i tècnics de recerca de la UAB, investigadors de la UdG –liderats pels professors Gonzalo Escobar i Daniel Varona– i de la UPF, a més d'especialistes estrangers de la Universitat de Lausana i de la Universitat de Manchester. En total, quinze investigadors que conformen un dels grups d'especialistes més prestigiosos en criminologia de Catalunya. Fruit de la seva col·laboració és el màster interuniversitari de Criminologia i Execució Penal, que impartiran conjuntament les tres universitats catalanes a partir del curs vinent.

El grup forma part de la Societat Europea de Criminologia, que aplega els principals investigadors en criminologia europeus, i del subgrup d'especialistes en penes alternatives d'aquesta societat.

La reinserció social com a prioritat

Un dels projectes que enfronta el grup els propers mesos és una recerca que es realitza per primera vegada a Espanya, per conèixer sobre el terreny quines mesures resulten més efectives per a la reinserció social de les persones que han delinquit. La recerca teòrica feta fins ara conclou que treballar la dimensió laboral i familiar d'aquestes persones incrementa les possibilitats de reinserir-los socialment més que no pas fer-ho únicament des d'una dimensió psicològica.

El grup pretén estudiar l'efectivitat d'aquestes mesures fent una recerca quantitativa i qualitativa, entrevistant tant persones que hagin desistit de la delinqüència com reincidents. L'objectiu és esbrinar les diferències entre ambdós grups de persones en relació amb les polítiques de reinserció que se'ls ha aplicat, per tal d'establir conclusions que ajudin les institucions implicades a esmerçar els esforços en les vies que s'hagin mostrat més efectives.

Conreus transgènics i ecològics: una coexistència impossible

► El primer estudi de camp sobre el tema a Europa ha estat realitzat per una investigadora de l'ICTA

El conreu de blat de moro modificat genèticament està fent desaparèixer el cultiu ecològic d'aquest cereal i la seva coexistència és gairebé impossible. Així ho conclou el primer estudi en aquest àmbit a la UE, fet per la investigadora de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals Rosa Binimelis, qui ha analitzat la situació a Catalunya i l'Aragó, principals productors europeus d'aliments transgènics. La recerca, que analitza l'aplicació del concepte de coexistència entre organismes modificats genèticament (OMG) i l'agricultura convencional i ecològica, ha estat publicada al *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*.

Des de la seva introducció, el 1998, a Espanya, el conreu d'OMG s'ha caracteritzat per una forta polèmica sobre la co-

existència entre els conreus transgènics i els convencionals i biològics. Aquest concepte ha de permetre operar lliurement al mercat mentre es redueixen els conflictes polítics vinculats als OMG. Els estudis previs s'havien fet abans de la introducció d'OMG.

L'anàlisi de Binimelis fa palesa una forta confrontació social entre els partidaris i els detractors de la coexistència dels cultius quant a les conseqüències que pugui tenir la biotecnologia agrícola i, per tant, les mesures que s'hagin de prendre i les accions de reparació que se'n puguin derivar en cas de barreja entre cultius transgènics i ecològics.

Les dades indiquen una reducció continuada del cultiu ecològic de blat de moro en favor del blat de moro transgènic. A l'Aragó, la superfície cultivada va disminuir un 75 % entre el 2004 i el 2007. En aquest context, l'estudi conclou que el concepte de coexistència i les propostes per dur-ho a terme no només no han resolt els conflictes previs existents, sinó que n'han generat de nous.

Un programa educatiu permet reduir la mort per sèpsia als hospitals

Una recerca recent en què han participat investigadors de la UAB i de l'Institut Universitari Fundació Parc Taulí conclou que una bona formació del personal que treballa a les unitats de crítics dels hospitals pot reduir un 10 % la mortalitat per sèpsia greu i salvar fins a cinc-centes vides l'any. Aquesta malaltia és una de les més prevalents i que provoca més mortalitat entre els pacients. A Espanya, moren cada any unes disset mil persones per sèpsia i mil quatre-centes diàries a tot el món.

Les principals societats científiques internacionals del pacient crític van llançar fa uns anys la campanya internacional «Sobreviure a la sèpsia». A Espanya, diversos investigadors, coordinats per Ricard Ferrer, metge adjunt del Centre de Crítics de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell, i Antoni Artigas, director de la càtedra de Fisiologia Aplicada Parc Taulí de la UAB, van posar en marxa el programa educatiu Edusepsis, adreçat a metges i infermers

que atenen pacients amb sèpsia, i van fer un estudi per comprovar-ne l'efectivitat.

Els resultats, publicats a la revista *JAMA*, han mostrat que les morts d'aquests malalts es redueixen un 10 %, una xifra que suposa salvar unes cinc-centes vides l'any i que podria arribar a augmentar fins a les mil cinc-centes si s'assoleix l'objectiu de reduir la mortalitat en un 25 % l'any 2009.

Els doctors Antoni Artigas i Ricard Ferrer.

Congrés sobre les proteïnes responsables de la visió

UAB Casa Convalescència va acollir, del 15 al 19 de juny, la tretzena edició de la Conferència Internacional sobre Proteïnes Retinals, presidida pel doctor Esteve Padrós, professor emèrit del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular. Els principals especialistes mundials van discutir els darrers avenços sobre les rodopsines, les proteïnes sensibles a la llum responsables de la nostra visió. Conèixer com la rodopsina transforma l'energia de la llum en senyal elèctrica és de vital importància per entendre el mecanisme de la visió i per abordar les malalties retinianes d'origen molecular. També pot tenir aplicacions per convertir l'energia de la llum en electricitat.

El gènere *Homo*, l'únic capaç de fabricar eines de pedra

Un equip d'investigadors de l'Institut Català de Paleontologia format per Salvador Moyà, Meike Köhler i Sergi Almécija, juntament amb l'investigador de la UAB David M. Alba, ha demostrat que el gènere *Homo* és l'únic capaç de fabricar eines lítiques per, entre altres coses, processar la carn i els ossos. Durant anys s'ha considerat que els australopitecs també en fabricaven. Fins ara, es considerava que l'espècie *Paranthropus robustus*, que va coexistir amb l'*Homo habilis*, també podia fabricar eines. L'estudi demostra que els *Paranthropus* i els *Homo* tenien diferències importants quant a la morfologia de les falanges i que, per tant, no podien fabricar indústria lítica.

Com era el món del futur en el cinema primitiu?

Un treball de recerca analitza pel·lícules realitzades entre els anys 1907 i 1936, amb el propòsit de descriure l'imaginari futurista revelat al cinema primitiu universal i treure, d'aquesta manera, a la llum els mecanismes que permeten construir aquests imaginaris. Es tracta de la tesi de grau *L'imaginari del món des del cinema primitiu i clàssic. Des del cas universal al singular*, presentada per Rosa Delgado Leiva i dirigida per Román Gubern. La teoria de la tesi es desenvolupa, principalment, sobre la base que, si inventem imitant i copiant la natura, és més que probable que també tot allò que inventem existeixi abans a la natura.

Jornada sobre la creació de *spin off* de nanotecnologia

El 20 de juny, a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria va tenir lloc la jornada Present i Futur de les Spin-off. Empreses d'Investigació i Desenvolupament en l'Àmbit de la Nanociència i la Nanotecnologia. Les qüestions que van centrar la jornada són el procés de creació d'empreses d'R + D, les interrelacions entre la universitat i els sectors privat i públic i la formació d'empreses *spin-off* de nanociència i nanotecnologia.

Els objectius van ser conèixer la interrelació entre la Universitat i el Parc de Recerca UAB (PRUAB), com també conèixer el procés de formació de les *spin-off* i el seu impacte en l'entorn del PRUAB. Durant la jornada es van presentar diferents experiències de creació d'empreses en l'àmbit espanyol.

La jornada va ser presentada pel director del PRUAB, Jordi Marquet, i van assistir-hi Francesc Serra, coordinador del nanoclúster BNC-b del PRUAB; Sònia González, directora de l'Àrea d'Innovació i de Creació d'Empreses del PRUAB; Xavier Jaumejoan, cap de les Xarxes Tecnològiques Universitàries de la Generalitat; Xavier Obradors, director de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona; i representants d'entitats com Caixa Capital Risk, Endor Nanotechnologies Sensia o Matgas, AIE.

La UAB acull la quarta edició de les Jornades del Biodièsel

L'Associació Catalana del Biodièsel, coincidint amb del seu cinquè aniversari, va organitzar, el 12 de juny, les IV Jornades Internacionals del Biodièsel. La jornada va oferir, a la sala d'actes del Rectorat, un debat en profunditat sobre la realitat del biodièsel, amb ponències sobre la posició actual i de futur en relació amb el biodièsel en el marc de la UE, la traçabilitat de les matèries primeres, el consum, l'economia social, els costos i els preus, la sostenibilitat i l'anàlisi del seu cicle de vida.

Entre els ponents hi havia José Antonio Hernández, responsable de Justícia Econòmica d'Intermon Oxfam, qui va oferir una visió molt crítica respecte a la promoció del biodièsel i un seguit de recomanacions per a la UE pel que fa a la política de biocombustibles. Entre aquestes recomanacions va destacar la

necessitat de fer càlculs de sostenibilitat més reals, que tinguin en compte, per exemple, les emissions de gasos contaminants dels fertilitzants utilitzats en els cultius o els efectes directes i indirectes del canvi d'ús de la terra. Trini Contreras, cap de Projectes de l'Associació de Productors d'Energies Renovables, va presentar la conferència «Mites i realitats del biodièsel», on va defensar l'alternativa que els biocarburants representen respecte d'altres fonts d'energia.

Durant l'acte es va lliurar el premi a la millor iniciativa de l'Administració per la promoció del biodièsel, que va recaure *ex aequo* en l'Ajuntament de Barcelona i en l'Ajuntament de Granollers. Durant la jornada es va visitar una fira organitzada pels productors, els usuaris i altres entitats relacionades amb el biodièsel.

Trini Contreras i José Antonio Hernández.

La jornada va incloure una fira d'entitats.

El nou Observatori de Difusió de la Ciència de la UAB aproparà la recerca a la societat

El 2 de juny es va presentar l'Observatori de Difusió de la Ciència (ODC) de la UAB al personal docent i investigador de la Universitat, a la sala d'actes del Rectorat. El centre és membre de la xarxa d'Unitats de Cultura Científica de la FECYT i està ubicat a la Facultat de Ciències de l'Educació. L'acte va ser presidit per la vicerectora d'Investigació, Montserrat Pallarés, i per la vicerectora de Relacions Institucionals, Anna Cros.

L'objectiu del nou Observatori, segons van explicar els seus responsables, els professors del Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals Teresa Escalas i Jordi Deulo-

feu, és treballar en el desenvolupament del nou concepte de divulgació «ciència en societat», que pretén anar més enllà que els anteriors models «ciència per a la societat» i «ciència i societat».

Escalas i Deulofeu van presentar les línies d'acció de la nova unitat i van explicar que la UAB considera estratègica la consolidació d'un espai per promoure una visió integradora de la ciència com a part de la societat, seguint les línies del setè programa marc de la UE per a la recerca i el desenvolupament tecnològic. El concepte «ciència i societat» del setè programa marc afegeix, respecte dels models anteriors, la necessitat

de fomentar el diàleg, la reflexió participativa i el consens en qüestions científiques, sempre amb una visió integradora de la ciència com a part de la societat.

A l'acte de presentació es va destacar la necessitat de promoure sinergies i optimitzar els recursos que existeixen per augmentar l'impacte i la visualització de les noves iniciatives i les que ja es duen a terme a la Universitat. Així, l'ODC es planteja com una nova plataforma de diàleg i participació oberta a diferents propostes de cultura científica per part de la comunitat universitària.

En finalitzar la presentació es va fer un debat on els assistents van poder tenir un primer contacte per tal de conèixer en quina mesura l'ODC pot facilitar la realització de les seves accions de difusió i d'intercanvi.

COMUNITAT

Estudiants de l'Autònoma participaran aquest estiu a les proves dels Jocs Olímpics de Pequín

► Els esportistes d'elit que estudien a la UAB es poden beneficiar dels serveis del programa Tutoriament esportiu

Esportistes d'elit que cursen els estudis a la UAB i que estan acollits al programa Tutoriament esportiu viatjaran aquest agost a Pequín per participar als Jocs Olímpics, que tindran lloc del 8 al 24 d'agost. A l'Autònoma hi ha matriculats 48 esportistes d'alt nivell que participen en 25 esports diferents. Alguns d'ells són al programa olímpic (ADO) i participaran en els propers Jocs Olímpics.

Irina Rodríguez Álvarez és estudiant de Fisioteràpia i participarà a les proves de natació sincronitzada. Per la seva banda, Sara Ramírez Bermúdez estudia Turisme i Direcció Hotelera i competirà a la categoria de tennis de taula.

Als esportistes d'alt nivell que estudien a la UAB, el programa de suport acadèmic Tutoriament esportiu els reconeix un total de cinc crèdits de lliure elecció per curs acadèmic, fins a un màxim de dos terços sobre el total de crèdits de lliure elecció

Imatge del nou estadi olímpic de Pequín.

del pla d'estudis que segueix l'esportista. Durant el curs, trenta-dos tutors d'onze facultats i cinc escoles universitàries diferents els ajuden a resoldre els problemes que es puguin derivar de la seva participació en competicions, entrenaments, concentracions, etc., de tal manera que les dates d'examen o de les pràctiques acadèmiques es poden modificar.

També tenen tutories personalitzades que els ajuden a posar-se al dia sobre el programa o els treballs que s'hagin hagut de fer durant les seves absències i a determinar l'itinerari més adequat a les seves circumstàncies.

Aquests esportistes d'alt rendiment tenen la possibilitat de fer servir les instal·lacions esportives del Servei d'Acti-

vitat Física de la UAB, a més de programes esportius personalitzats. Els últims dos anys s'han acollit al programa Tutoriament esportiu al voltant d'una cinquantena d'esportistes, dels quals un 70 % són noies.

Tutoriament esportiu de la UAB ha estat el primer programa universitari d'ajut a l'esportista d'alt nivell a tot l'Estat. Actualment, ja hi ha més de vint universitats que n'ofereixen en la mateixa línia. El programa va néixer el curs 1996-1997 amb el suport del Consell Superior d'Esports, i el curs 2003-2004 amb la col·laboració de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya. Des del seu naixement fins avui, han passat pel programa Tutoriament esportiu 100 alumnes i 49 tutors, amb un total de 341 tutoritzacions anuals.

La infraestructura de la UAB, amb una àmplia i variada oferta acadèmica de primera qualitat, unes magnífiques instal·lacions esportives, residències per a estudiants i la seva proximitat a Barcelona i al Centre d'Alt Rendiment Esportiu de Sant Cugat del Vallès, fa que aquest programa i la UAB siguin l'opció més idònia per fer compatibles els estudis universitaris i l'esport d'alta dedicació.

Sis estudiants de la UAB reben premis als Campionats de Catalunya Universitaris

En l'acte de clausura dels Campionats de Catalunya Universitaris, que enguany va organitzar la UAB, es van lliurar els premis als millors esportistes de la competició. La millor esportista femenina va ser Ona Ràfols, estudiant de la UB i que practica orientació. La UB també es va endur el premi al millor esportista masculí per al jugador de pàdel, Edu Bainad.

Els estudiants de la UAB premiats van ser Laia Comas (millor esportista de bàdminton femení), Mercè Pacios (millor esportista de BBT femení), Joan Roca

(millor esportista d'handbol masculí), Deborah Temple (millor esportista de mitja marató femenina), Pere Navarro (millor esportista de tennis taula masculí) i Anna Rosselló (millor esportista de tennis de taula femení). També van ser premiats estudiants de la UPC, la URL, la UPE, la UdG, la URV, la UdL i la UVic.

La clausura dels campionats va servir perquè el rector de la UAB, Lluís Ferrer, donés el testimoni a la Universitat de Girona en l'organització, ja que serà aquesta universitat qui coordinarà els campio-

nats de l'any vinent. Ferrer va aprofitar per desitjar sort a la Universitat de Girona i va dir als esportistes que hi van assistir: «Sou una bona prova de la universitat i els estudiants que volem, capaços de combinar estudis i la pràctica d'un esport». Alhora, el rector de la UAB també els va demanar que no deixin mai de practicar qualsevol tipus d'esport o d'exercici físic.

Per la seva banda, la vicerectora de la UdG, Helena Benito, va reconèixer que serà «molt complicat» superar l'organització feta per la UAB, però que, tot i això, treballaran «amb il·lusió i empena» per seguir «avançant cap a l'excel·lència i millorant en la gestió».

Nou marc legal per als ajuts de col·laboració per a estudiants

Al voltant de 260 sol·licituds s'han presentat a la convocatòria dels ajuts de col·laboració per a estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'evolució i l'extensió dels ajuts han motivat que la Universitat hagi redactat un reglament respecte d'això, fruit d'una llarga negociació de l'Equip de Govern amb els representants dels becaris, aprovat en el Consell de Govern del 9 de juny. Enguany, per primera vegada, s'han convocat els ajuts seguint aquesta normativa.

Així, el Reglament, que ara adequa els ajuts als nous estudis de grau, reserva unes places per a persones amb discapacitat superior al 33 %, alhora que estableix una pla de formació per a cadascuna de les places. D'acord amb la nova normativa, es manté el requisit d'estudis superats per alumnes de grau i de primer i segon cicle, que passa a ser de seixanta crèdits a la convocatòria de febrer.

Per a l'assignació dels ajuts es valora la nota mitjana de l'expedient dels sol·licitants. Si el responsable del lloc on anirà

el becat ho considera oportú, podrà tenir en compte la idoneïtat dels candidats a ocupar el lloc a través de la valoració del seu currículum o d'una entrevista.

Aquestes activitats han d'estar dirigides i assessorades per un tutor que preceptivament n'emetrà un informe qualitatiu al final del període de col·laboració. Les activitats tindran un caràcter i benefici eminentment pràctics, alhora que constituïran una forma de completar la formació del beneficiari mitjançant l'adquisició de les competències i les tècniques relacionades amb els seus estudis.

Aquests ajuts consisteixen en un benefici econòmic que no pot ser inferior a set euros per hora de col·laboració, per a estudiants de grau, de màster universitari o d'un programa de doctorat (regit pel Reial Decret 778/98), a canvi de la seva col·laboració en activitats de caràcter no docent de determinades àrees, unitats, serveis, departaments i facultats, escoles i instituts propis.

FOTONOTÍCIA

Homenatge a Lina Sanou i César Villazón

L'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell va retre homenatge, el 4 de juny passat, als professors Lina Sanou i César Villazón, en reconeixença dels seus anys de dedicació a l'ensenyament i al centre, del qual tots dos han estat directors. Van intervenir a l'acte el rector de la UAB, Lluís Ferrer, la directora de l'Escola, Carme Casablanca, i el director del Departament d'Economia de l'Empresa, Pere Nicolás.

BREUS

Jornada d'estudi sobre la contractació al sector públic

La UAB va acollir, el 3 de juny, una jornada d'estudi sobre les novetats de la recent llei de contractes del sector públic. S'hi van discutir temes com el marc comunitari de la contractació pública, els procediments d'adjudicació, la tipologia dels contractes i la seva execució, etc. Van participar-hi diversos experts en el tema i la clausura va anar a càrrec de Xavier Padrós, director general de Contractació Pública de la Generalitat.

Trobada de membres del PAS de nou països europeus

Una vintena de membres del personal d'administració i serveis de nou països diferents van visitar la UAB del 19 al 23 de maig, gràcies al fet que el Training Stall Mobility permet fer una estada formativa en una universitat estrangera on hi hagi un acord Erasmus. Durant la setmana, el personal de la UAB va explicar pràctiques i metodologies que s'utilitzen aquí als membres del PAS d'altres països, que van mostrar la seva satisfacció en les enquestes que van omplir en acabar l'estada i on destaquen la bona organització. La satisfacció va ser mútua, ja que, amb aquesta experiència, el personal de la UAB també va aprendre molt.

El Consell Social obre una nova convocatòria d'ajuts

El Consell Social de la UAB ha obert la segona convocatòria d'Ajuts Econòmics per a l'any 2008 amb l'objectiu de millorar el coneixement mutu de la universitat i de la societat promovent punts de trobada per apropar les realitats de la UAB i les necessitats de la societat civil i professional. El termini de presentació finalitza el 14 de novembre de 2008. Els projectes han de correspondre a membres individuals o col·lectius del PDI, del PAS o de l'alumnat, equips docents adscrits a departaments, instituts o centres de la UAB o participants per la UAB i altres entitats que facin alguna activitat relacionada amb la UAB.

Nou Centre de Recursos per a persones amb discapacitats

► S'han creat sis cabines adaptades a la Biblioteca de Ciències de la Comunicació i Hemeroteca General

La Fundació Autònoma Solidària (FAS) va inaugurar el Centre de Recursos Tecnològics per a Persones amb Discapacitat, que la UAB gestiona a través del Servei d'Atenció a la Discapacitat, el PIUNE. L'acte es va fer a la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia el dia 2 de juliol. Amb aquest centre de recursos, la UAB disposa de materials i espais de treball adaptats per a persones amb discapacitat.

La directora de la FAS, Begoña Navarrete, va explicar que des d'ara la UAB disposarà de sis cabines a l'Hemeroteca habilitades per a persones amb discapacitats. D'aquestes sis, tres estan adaptades per a persones amb problemes de mobilitat i les altres tres per a persones amb discapacitat sensorial, sobretot visual.

En la inauguració, també es van fer demostracions dels nous equipaments de què disposarà la Universitat, com ara ordinadors amb elements que facilitaran que persones amb problemes visuals els puguin utilitzar. Aquests nous programaris permetran que es pugui fer la pantalla més gran o bé que hi hagi una veu que digui què hi ha a la pantalla. Altres materials

de què disposarà a partir d'ara el PIUNE seran PDA per a persones amb problemes a la parla o un portàtil que permet veure què escriu el professor a la pissarra, entre d'altres.

En la inauguració es va destacar la importància que els professors coneguin les noves tecnologies per a discapacitats i s'avancin a les seves necessitats a l'hora de repartir documents de suport per a la classe. Tot i això, Navarrete també va dir que els alumnes també han de posar-hi de la seva banda i, tan aviat tinguin un document, el portin al PIUNE si l'han de digitalitzar per poder-lo estudiar i, sobretot, que no esperin a l'última setmana per fer-ho, ja que el procés és lent.

El Centre de Recursos ha rebut el suport de l'ONCE, del Plan Avanza, de Caixa Manresa i de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, entre d'altres.

El centre incorpora nous espais de treball adaptats.

La Universitat ofereix ara l'assessorament psicopedagògic també en línia

El servei d'Assessorament Psicopedagògic que s'ofereix a l'Edifici d'Estudiants-ETC ha creat el xat Parlem-ne (www.etc.uab.cat/uap) com a suport en línia. Aquest servei neix de la necessitat d'oferir el servei a un gran nombre d'estudiants que, per diversos motius, no recorrien al suport psicopedagògic presencial. L'equip de psicòlegs i psicopedagogs troba que cada situació requereix un protocol diferencial, i això determina també el temps de les trobades «en línia». Es tracta d'una alternativa eficaç a l'hora d'iniciar un seguiment individualitzat. Una vegada s'ha arribat al límit

d'entrevistes acordades per aquesta via, els estudiants podran continuar l'assessorament en persona o bé donar per acabat el suport i resolt el dubte.

Va dirigit, sobretot, als estudiants que tenen dubtes sobre la seva orientació vocacional, la futura inserció laboral o la necessitat de continuar els seus estudis. D'altra banda, també poden fer consultes per aquesta via els estudiants que tenen dificultats amb alguna assignatura o en els exàmens. En els seus primers mesos és una eina de suport molt útil per als estudiants d'intercanvi, com ara els del programa Erasmus.

MATEMÀTICA INCLUSIVA. Àngel Alsina i Núria Planas. Madrid: Narcea, 2008. Col·lecció «Educación Hoy Estudios»

El llibre pretén ser un instrument d'ajut per a la consecució d'una educació matemàtica de qualitat i millorar les condicions de la ciutadania. S'hi proposen maneres de reconstruir la relació de les persones amb les matemàtiques mitjançant principis fonamentals de l'educació matemàtica: el pensament crític, la manipulació de materials, el joc i l'atenció a la diversitat, atenent als principis més generals de contextualització en els llocs on es du a terme la pràctica; globalització dels grups de coneixement i personalització dels continguts en funció de l'especificitat de cada persona.

PALESTINA ALS NOSTRES ULLS. Diversos autors. Barcelona: Xarxa d'Enllaç amb Palestina, 2007

Els autors, alguns d'ells professors i estudiants de la UAB, han elaborat un heterogeni recull de testimonis, d'històries de persones que potser són molt diferents entre elles, però que tenen un denominador comú: tots han viatjat a Palestina i han sentit la necessitat d'explicar-ho, d'alçar la seva veu per dir al món què passa a l'altra banda del Mediterrani. No són periodistes, ni escriptors, són persones senzilles, somiadors que intenten acostar-nos tot allò que han viscut. Explicar-nos com veuen Palestina amb els seus ulls.

«Només amb energies netes no podem combatre el canvi climàtic»

ZAMORA

► L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquesta investigadora especialitzada en la gestió del diòxid de carboni

Són les tecnologies de captura de CO₂ la solució al canvi climàtic?

Sí, n'estic convençuda. Hi ha altres mesures per combatre el canvi climàtic. Podem començar a construir molins, centrals hidroelèctriques i canviar una mica els nostres hàbits, però tots aquests sistemes, encara que ajudin, no ens solucionaran el problema, perquè la magnitud de les emissions de CO₂ no es poden contrarestar només amb energies netes.

Com es captura el CO₂?

Directament dels processos industrials, per exemple, en centrals elèctriques. També es pot capturar de les cimenteres o de les indústries químiques, encara que aquestes últimes, a vegades, poden reutilitzar-lo per fabricar altres productes.

I, una vegada capturat, què en fem?

L'opció més desenvolupada fins ara és l'emmagatzematge permanent en dipòsits sota terra, encara que trobar els espais apropiats per a això no és senzill, perquè aquests dipòsits han de tenir unes característiques geològiques específiques. I també requereix una infraestructura de canonades perquè puguem transportar-lo de manera segura.

S'estan desenvolupant altres sistemes?

La conversió de CO₂ en metà, el component principal del gas natural. Estem investigant aquesta tecnologia amb MatGas. És un procés artificial similar a la fotosíntesi de les plantes. El metà, quan l'uses, produeix CO₂, que pot tornar a ser capturat per produir novament gas natural. D'aquesta manera obtenim un cicle tancat perfecte d'energia.

També es pot convertir en minerals?

En aquest cas, fem reaccionar el CO₂ amb altres elements per obtenir carbonats. I podem aconseguir capturar tres

Mercedes Maroto

La investigadora Mercedes Maroto-Valer és directora de la School of Chemical and Environmental Engineering i del Centre for Innovation in Carbon Capture and Storage (CICCS) de la Universitat de Nottingham. La seva recerca s'ha centrat en diferents àmbits relacionats amb el medi ambient i l'energia, amb un èmfasi particular en la gestió del carboni. Amb més de 180 publicacions, ha estat guardonada amb prestigiosos premis internacionals dins del seu àmbit i forma part del consell assessor de diverses entitats i editorials científiques. El mes d'abril passat va visitar les instal·lacions de MatGas, al campus de la Universitat, per establir un acord de col·laboració d'investigació entre tots dos centres i impartir un seminari sobre tecnologies CCS (*carbon capture and storage*), captura i emmagatzematge de CO₂.

litres de CO₂ en una pedra de la mida d'una fitxa de dòmino. Aconseguim, en unes hores, uns resultats que de manera natural triguen segles.

En quina fase de recerca o de comercialització estan aquests sistemes?

L'emmagatzematge és una cosa que podríem fer bastant ràpidament. Els altres dos processos serien més llargs. Però, ara, cap d'aquests sistemes està realment disponible per comercialitzar-lo. Per això treballem des de centres com el CICCS o MatGas per accelerar el seu desenvolupament.

Quin cost tindria la seva implantació?

Aquests processos tenen un cost alt; però si no actuem ràpidament aquest cost serà molt més gran. En aquests moments, els països desenvolupats hauríem d'invertir l'1 % del PIB si volem que les emissions de diòxid de carboni no continuïn augmentant. Una xifra molt baixa si la comparem amb el 20 % que hauríem d'invertir d'aquí a una dècada.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Javier Buera, María Jesús Delgado, Miguel Ángel Linares, Octavi López, Antoni Merino, Sònia Perelló, Victòria Salvador, Lucas Santos i Conxa Valls

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Montserrat Benito, Antonio Zamora, Pierre Caufapé, Jordi Pareto i Christian Ribas

Juliol-agost de 2008. Núm. 216

Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA

DE BARCELONA

Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat